

Bijlage 4: Impressie eerste Agenda Stadtafel “Steden en economische transitie”

Op 29 augustus kwamen in het stadhuis van Rotterdam dertig bestuurders, ondernemers en wetenschappers bijeen om onder leiding van burgemeester Aboutaleb te spreken over de rol van steden in economische transities. Hieronder volgt een korte weergave van de avond, het complete verslag van deze eerste Agenda Stadtafel volgt spoedig.

Plenaire inleidingen

Inleidingen werden verzorgd door burgemeester Aboutaleb van Rotterdam, directeur generaal bestuur en wonen Buitendijk, prof. dr. Hajer, en directeur Roadmap Next Economy Beekman, tevens betrokken bij de City Deal Next Economy.

De samenleving bevindt zich aan de vooravond van de derde industriële golf. Digitalisering, energie en mobiliteit zijn daarbij de drijvende krachten. Technologische oplossingen ontwikkelen zich met name op het snijvlak van traditionele domeinen als wonen, werken, energie en mobiliteit. Deze innovaties manifesteren zich vooral op stadsregionaal niveau. Stedelijke regio's verschillen echter aanzienlijk wat betreft sociale, fysieke en economische kenmerken. Dit vereist een gedifferentieerde aanpak, zowel inhoudelijk als qua werkwijze.

Regionale overheden moeten keuzes maken, in de eerste plaats omdat de genoemde veranderingen grote kansen en risico's met zich mee brengen. De ontwikkeling van nieuwe technologieën kan leiden tot uitsluiting of juist arbeidsplaatsen scheppen. Ook hebben ze consequenties voor veiligheid, democratie en duurzaamheid. De Rijksoverheid zal dus naast het creëren van goede, generieke condities, ook richting regio's haar inzet moeten intensiveren en differentiëren.

Tafelgesprekken

Hoe kan economische transitie worden versneld? Een aantal concrete suggesties passeerde de revue. Zo was er een oproep om een business case te ontwikkelen vanuit een concrete kans, die nu onvoldoende verzilverd wordt. Waarom kan een huiseigenaar nu geen integraal systeem inkopen om zijn woning energieneutraal te maken? Grondige aanpassingen in het onderwijssysteem werden genoemd met 'in company' opleidingsmodules door traditionele onderwijsinstellingen, integratie vmbo-mbo-hbo-universiteit, en het opschalen van *distant learning*. Ook werd gepleit voor meer regionale vrijheid om milieubelasting vorm te geven, ter bevordering van duurzame technologie.

Overheden spelen een rol door de juiste financiële kaders en regelruimte te bieden voor innovaties en ondernemerschap. De grote vraag aan de tafels was hoe dit slim te doen. De deelnemers waren eensgezind in de constatering dat Nederland kansen mist doordat steden, bedrijven en onderwijsinstellingen teveel vooraf bij belemmeringen stilstaan, in plaats van deze te ervaren en gaandeweg op te lossen door projecten daadwerkelijk te implementeren. Ook financieel zou veel meer kunnen als overheden over de schuttingen van bestaande sectoren heen kijken. Bedrijven kunnen zo meer worden uitgedaagd om nieuwe concepten ook daadwerkelijk in een rendabel business model te gieten, daar waar nu vaak de gemakkelijke weg wordt gekozen.

Er was veel enthousiasme over de kansen die een stedelijke invalshoek biedt voor economische transitie. Tegelijkertijd vergt dit veel van de opstelling van steden en regionale overheden. Door velen werd benadrukt dat niet een generieke aanpak, maar het smeden van *coalitions of the willing* tot het meeste succes leidt. Ook was te horen dat probleem eigenaren veel directer in positie moeten worden gebracht.

Deelnemerslijst Agenda Stadtafel

Rotterdam, 29 augustus 2016

Ab van der Touw	Siemens
Ahmed Aboutaleb (voorzitter)	Gemeente Rotterdam
Allard Castelein	Havenbedrijf Rotterdam
Annet Bertram	Gemeente Den Haag
Berry Vetjens	TNO
Bert van Delden	Ministerie BZK
Gert-jan Buitendijk	Ministerie BZK
Gideon Shimshon	Universiteit Leiden
Hans Beekman	Metropoolregio Rotterdam - Den Haag
Henk Jan Meijer	Gemeente Zwolle
Jan Rotmans	Erasmus Universiteit Rotterdam
Jeroen Lammers	VNO-NCW
Joost Goderie	Communication Infrastructure Fund
Loek Sibbing	Nederlandse Investeringsinstelling
Maarten Hajer	Urban Future Studies
Maarten Struijvenberg	Gemeente Rotterdam
Mark Frequin	Ministerie IenM
Pascal Ontijd	SnappCar
Paula Verhoeven	Gemeente Rotterdam
Peter Martens	Ministerie EZ, Nederlands Investerings Agentschap
Philippe Raets	Gemeente Rotterdam
Rinke zonneveld	Innovation Quarter
Ron Kooren	ROC Albeda College
Staf Depla	Gemeente Eindhoven
 <i>Ambtelijk Tafelsecretarissen</i>	
Aldert de Vries	Ministerie BZK
Frank Reniers	Ministerie BZK
Robert Tans	Gemeente Rotterdam
Simone Langeweg	Tekst en communicatieadvies

A. Aboutaleb

Burgemeester

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

E-mail: rpt.tans@rotterdam.nl

Fax: (010) 2673560

Inlichtingen: drs. R.P.T. Tans

Telefoon: 94907

Betreft: Uitnodiging Agenda Stadtafel "steden
en economische transitie"

Datum: 7 juli 2016

Geachte mevrouw/heer,

Met veel genoegen nodig ik u hierbij persoonlijk uit deel te nemen aan de Agenda Stadtafel over het thema "steden en economische transitie" op maandag 29 augustus 2016 van 18.00 uur tot 20.30 uur in het stadhuis van Rotterdam.

Economische groei is zowel in Nederland als in Europa steeds minder vanzelfsprekend. Veel bedrijfstakken in ons land bevinden zich aan het eind van hun levenscyclus. De arbeidsmarkt en de startkwalificaties voor de arbeidsmarkt veranderen onder invloed van de 'next economy'. Grondstoffenschaarste, energieneutraliteit, klimaatverandering en technologische doorbraken vragen om nieuwe verdienmodellen gebaseerd op digitalisering, circulariteit en productiviteitsgroei.

De tegen deze achtergrond noodzakelijke "economische transitie" is niet mogelijk zonder innovatief ondernemerschap en voldoende private en publieke investeringen. Nieuwe vormen van horizontale samenwerking tussen marktpartijen, overheden en kennisinstellingen zijn daarbij onontbeerlijk. Waar de afgelopen (crisis)jaren in ons land met name is gewerkt aan een combinatie van bezuinigingen en hervormingen, dient de komende tijd -ook door een volgend kabinet- vol te worden ingezet op de ontwikkeling, selectie, afstemming en realisatie van cruciale investeringsinitiatieven en op nieuwe coalities die deze voor hun rekening willen nemen.

Steden en stedelijke gebieden spelen hierin een sleutelrol, met name door de toenemende concentratie van menselijk kapitaal en ondernemerschap. Ook veel maatschappelijke opgaven concentreren zich in steden. Juist in stedelijke regio's komen nieuwe coalities tot stand op basis van concrete transitieopgaven en marktkansen. Zo vinden stedelijke regio's, vakdepartementen en andere betrokken partijen elkaar onder meer in zogenoemde "City Deals" in het kader van het interbestuurlijke initiatief "Agenda Stad".

Toch ontbreekt het in veel gevallen nog aan een scherp beeld van die noodzakelijke transitie en bestuurlijke en financiële slagkracht om de juiste publiek-private investeringen te realiseren. De urgentie groeit echter om hier de juiste invulling aan te geven

Tegen deze achtergrond wil ik graag met u in gesprek om vanuit stedelijk perspectief aangrijpingspunten te vinden voor:

- 1) een nadere duiding van de noodzakelijke “economische transitie”;
- 2) een inventarisatie en weging van relevante investeringsinitiatieven;
- 3) een indicatie van coalities van marktpartijen, overheden en kennisinstellingen die de economische transitie en de daartoe noodzakelijke investeringen kunnen realiseren.

Ik kijk uit naar een levendige discussie.

Over deze Agenda Stadtafel kunnen wij u nog de volgende informatie verstrekken:

Datum en tijdstip : maandag 29 augustus 2016, inloop van 17.30 start om 18.00 uur tot 20.30 uur
Locatie : stadhuis van Rotterdam, Coolsingel 40
Voorzitter : Ahmed Aboutaleb, burgemeester Rotterdam
Agenda : de deelnemers ontvangen rond 22 augustus a.s. een geannoteerde agenda en enige achtergrondinformatie

Deze uitnodiging is persoonlijk en derhalve niet overdraagbaar. Graag verneem ik of u in de gelegenheid bent om aanwezig te zijn bij deze Agenda Stadtafel. Uw reactie kunt u, bij voorkeur zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 10 augustus aanstaande, richten aan Linda Peters via postbus.AgendaStad@minbzk.nl of 0704268910. Verzoek is hierbij ook eventuele dieetwensen aan te geven.

Met vriendelijke groet,

A. Aboutaleb
Burgemeester